

אקלים והסקטור הפיננסי

פרופ' קרנית פלוג

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

הערכות המערכת הפיננסית והרגולציה לשינוי האקלים

הרגולטורים בעולם ובישראל הפנימו את החשיבות של המערכת הפיננסית כגורם שיכול להשפיע באופן מכריע על ההתמודדות עם משבר האקלים:

- במימון תהליך המעבר
- בניהול הסיכונים שהתהליך מייצר
- ובניצול הזדמנויות למימון טכנולוגיות שיסייעו בתהליך

מטרות פורום הרגולטורים הפיננסיים בהובלת המכון והמשרד להגנה"ס

- סנכרון ועדכון על מדיניות הממשלה ופעילות הרגולטורים (כל אחד בנפרד) בתחום
- לימוד המגמות, הנחיות והתפתחויות בקרב הגופים הבינלאומיים המקדמים את הנושא
- בחינת התהליכים והרגולציה במדיניות המקדימות אותנו בתהליך
- בחינת הצרכים: מה נדרש כדי שהמערכת הפיננסית תוכל למלא את תפקידה החשוב בתמיכה בתהליך?

חשיבות הסקטור הפיננסי בהערכות המשק למשבר האקלים:

השתתפות הסקטור הפיננסי במימון ההערכות למשבר:

- לפי הערכה כ-75% מהמימון לתהליך ההערכות למשבר האקלים יגיע ממקורות פרטיים (שוק ההון ופלנטרופיה)
- יידרש מימון נזקי אקלים (הצפות; שריפות..)
- יידרש מימון מעבר של ענפי האנרגיה, תעשייה, תחבורה וכד'
- מימון פעולות אדפטציה—מעבר למקורות אנרגיה נקייה, לצמצום פליטות וכד'

הזמינות והתיעול של המקורות לתמוך בתהליך ההערכות לשינוי האקלים תלויים במדיניות הממשלתית וברגולציה (מידע, וודאות ותמריצים)

הסקטור הפיננסי חשוף לסיכונים הקשורים למשבר האקלים ולטיפול בו, ולהזדמנויות

– בצד הסיכונים –

- סיכוני מעבר – שינויים במדיניות, ברגולציה, בשוק ובטכנולוגיות
- סיכונים פיזיים – עלייה בשכיחות ובחומרה של אירועי הצפות, סופות (שריפות חורש, וגלי חום קיצוניים) – השפעה על ערך הנכסים
- סיכון עסקי – חשיפת יתר לאשראי של חברות מזהמות

– בצד ההזדמנויות – פעילויות צומחות כגון אנרגיות מתחדשות, טכנולוגיות אגירה, שינויים בשוק התחבורה (הנעת מימן וחשמל) ובנייה ירוקה

ניהול הסיכונים וניצול ההזדמנויות תלוי במידע (על הסיכונים הפיסיים, על המדיניות) וביכולת המקצועית להעריך אותם

תפקיד הרגולציה הפיננסית

- שימוש בטקסונומיה לסיווג פעילויות – נדרשת לצורך חובות הגילוי ובהמשך לצורך ניהול סיכונים ומתן תמריצים.
- מבחני קיצון – מטרת מבחני הקיצון לפתח את היכולת המקצועית לניתוח סיכוני האקלים (דוח ה-NGFS העדכני [כאן](#)) וחשוב לערוך אותם בשיח הדוק עם התעשייה (בנקים, חברות ביטוח ושחקנים נוספים בשוק ההון)

באופן הזה תוודא הרגולציה שהמדיניות הממשלתית תתורגם להנחיות לגופים הפיננסיים

הרגולטורים הפיננסיים החלו לייצר הסדרה לגופים הפיננסיים הנוגעת לסיכוני ESG

- רשות ני"ע הוציאה חוזר בנוגע לגילוי של אחריות תאגידית חברתית וסיכוני ESG; הקימה אתר ייעודי לדיווח ESG של חברות; ויזמה הכשרה ייעודית בתחום
- הפיקוח על הבנקים הוציא מכתב ושאלון לבנקים על סיכוני אקלים; החל תהליך היועצות על סיכוני אקלים וסביבה לרבות בתחום האשראי והנזילות; ולאחרונה הוציא הנחיות לגילוי סיכוני ESG ע"י הבנקים והגופים הסולקים
- רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון הוציאה הנחיות לאימוץ מדיניות ESG על ידי וועדות ההשקעה של הגופים המוסדיים

תפקיד הממשלה: עיצוב המדיניות ממשלתית ומעקב הדוק אחר יישומה

- קביעת יעדים מעוגנים בחקיקה
- מעקב הדוק אחר היישום בכל התחומים
- מתן ודאות למגזר העסקי ולשוק ההון כדי שינהלו את הסיכונים ויבצעו את ההשקעות הנדרשות ויקצו את התקציבים לכך
- תמחור פחמן - יביא להפנמת ההשפעות החיצוניות של פליטות הפחמן ע"י החברות בשק
- קביעה ואימוץ טקסונומיה לסיווג פעילויות - כלי לצורך חובות הגילוי ובהמשך לצורך ניהול סיכונים (ואולי למתן תמריצים).

באמצעות מידע, תמריצים, ויצירת וודאות תתמוך הממשלה ברתימת הסקטור הפיננסי לתהליך של הפחתת פליטות הפחמן נדרש